

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 20204 af 06/03/2003 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse C-11-03 om tabt arbejdsfortjeneste - sektoransvarlighed - folkeskole - skolefritidsordning - skoleferie - autisme

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 3500213-02

Ankestyrelsens principafgørelse C-11-03 om tabt arbejdsfortjeneste - sektoransvarlighed - folkeskole - skolefritidsordning - skoleferie - autisme

Resume:

Ankestyrelsen fandt, at det i henhold til sektoransvarlighedsprincippet påhviler folkeskolen at yde støtte til børn i skole og skolefritidsordning.

Ankestyrelsen fandt imidlertid, at et forældrepar, på baggrund af en konkret vurdering af sønnens lidelse og nødvendigheden af deres lejlighedsvis tilstedeværelse i særlige tilfælde, eventuelt kunne være berettiget til at få hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Det var herved forudsat, at det var udelukket at opfylde det lejlighedsvis konkrete behov ved personalet i skole og skolefritidsordning, og at hjælpen ikke var nødvendiggjort på grund af manglende ressourcer og/eller personale i skole og skolefritidsordning.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der kan ydes hjælp til tabt arbejdsfortjeneste såfremt det er en nødvendig følge af barnets nedsatte funktionsevne at barnet passes i hjemmet og at det er mest hensigtsmæssigt at der er moderen eller faderen der passer det.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på Ankestyrelsens praksis hvorefter der i visse situationer kan ydes hjælp til tabt arbejdsfortjeneste i tilfælde, hvor der ikke er tale om pasning i selve hjemmet.

Ankestyrelsen fandt ikke, at forældrene, på baggrund af de foreliggende oplysninger, var berettiget til at få hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i efterårsferien.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at det følger af sektoransvarlighedsprincippet, at folkeskolen er forpligtet til at yde den fornødne støtte til de børn, der opholder sig i skolefritidsordningen i ferieperioder og at støtten i skolefritidsordningen, ifølge det oplyste, var af samme omfang i ferieperioder.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at det beskrevne behov, herunder det forhold at de fleste forældre alene har 5 uges ferie årligt samt at forældrene ikke havde andre pasningsmuligheder, ikke kan begrunde hjælp til tabt arbejdsfortjeneste.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 755 af 9. september 2002 - § 29, stk. 1

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 42, stk. 1

Sagsfremstilling:

Sagen drejede sig om et forældrepar som havde en 7-årig autistisk søn. Det var oplyst, at sønnen grundet sin autisme havde behov for stram styring af dagligdagen og at han såfremt denne stramme styring var til stede fungerede godt indlæringsmæssigt. Han gik i en almindelig folkeskole med tilhørende skolefritidsordning. Drengen fik 15 ugentlige støttetimer i skolen efter folkeskolelovens § 20 og 8 ugentlige støttetimer i skolefritidsordningen. Støtten i skolefritidsordningen blev tillige ydet i ferieperioder.

Forældrene ansøgte kommunens socialforvaltning om hjælp til tabt arbejdsfortjeneste i de situationer, hvor forældrene var til stede i skole og skolefritidsordning samt i skolens efterårsferie.

I forhold til ansøgningen om tabt arbejdsfortjeneste i skole og skolefritidsordning var det oplyst, at det bl.a. drejede sig om fastelavn, lysfest, svømning, teater, hvor sønnen slet ikke havde villet deltage medmindre forældrene deltog. Forældrene havde samtidig oplyst, at deres støtte ville medføre, at sønnen senere ville kunne magte at deltage i en lignende situation på lige fod med kammeraterne uden forældrenes tilstedeværelse.

I forhold til ansøgningen om tabt arbejdsfortjeneste i efterårsferien var det bl.a. oplyst, at sønnen herved kunne få en tiltrængt pause fra skolen og samtidig undgå at skulle være i skolefritidsordningen hele ugen. Der var videre anført, at de fleste af sønnens kammerater ikke var til stede i skolefritidsordningen i ferien, hvorfor han blev træt mv., at forældrene kun havde 5 ugers ferie, at der ikke fandtes aktiviteter for børn med sønnens handicap og at forældrene ikke havde familie eller venner der kunne være sammen med ham i hans ferie.

Socialforvaltningen gav forældrene afslag på ansøgningerne om tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 29.

Socialforvaltningen lagde for så vidt angik hjælpen i efterårsferien vægt på, at det er alment at holde ferie med sine børn i efterårsferien. I forhold til hjælpen i skole og skolefritidsordning lagde kommunen vægt på, at der ikke var tale om pasning, pleje, træning, behandling af sønnen, men et problem der skulle løses i skoleforvaltningen.

Socialforvaltningen henviste herefter til, at det måtte være skolens opgave at finde en løsning, hvis sønnen havde vanskeligt ved at deltage i enkelte aktiviteter i skolen. Hvis det drejede sig om et forkert skoletilbud og pasningsordning, måtte det tages op af skoleforvaltningen om løsning af dette. Socialforvaltningen tilbød samtidig at tage kontakt til skolefritidsordningen eller pædagogisk psykologisk rådgivning.

Forældrene påklagede socialforvaltningens afgørelse til det sociale nævn.

Nævnet fandt, at forældrene var berettiget til tabt arbejdsfortjeneste på de tidspunkter, hvor det var påkrævet, at forældrene var til stede på skolen, som følge af sønnens lidelse. Kommunen skulle herefter foretage en vurdering af, hvilke aktiviteter der krævede forældrenes tilstedeværelse.

Nævnet lagde vægt på, at der, efter nævnets vurdering, kan ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, når forældrenes tilstedeværelse er påkrævet i forbindelse med en skoles aktiviteter. Nødvendigheden af forældrenes tilstedeværelse skal være begrundet i barnets lidelse.

Nævnet fandt desuden, at det var nødvendigt for sønnen, at der i forbindelse med skolernes ferie skulle findes en løsning der tilgodeså sønnens nedsatte funktionsevne.

Nævnet lagde herved vægt på, at sønnen på grund af sin lidelse havde brug for en struktureret dagligdag, at der i ferierne ikke var tildelt ekstra støttetimer - og derfor ikke muligt med en struktureret hverdag samt at forældrene kun havde mulighed for at afholde 5 ugers ferie.

Nævnet hjemviste herefter sagen til yderligere vurdering i kommunen.

Socialforvaltningen påklagede nævnets afgørelse til Ankestyrelsen.

I klagen var det bl.a. anført, at sagen rejste et principielt spørgsmål om, hvilken forvaltning foranstaltninger af den ansøgte karakter reelt henhørte under. Socialforvaltningen, jf. den sociale ydelseslovgivning, eller skoleforvaltningen. Socialforvaltningen vurderede således, at der var tale om problemer, som skulle løses i skoleforvaltningens regi og at servicelovens § 29 ikke skulle anvendes til at kompensere for evt. manglende ressourcer inden for skolevæsenet.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, hvorvidt der kunne ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med forældrenes lejlighedsvis støttende tilstedeværelse i sønnens skole og skolefritidsordning samt hvorvidt der kunne ydes hjælp til tabt arbejdsfortjeneste i skoleferien i de perioder hvor forældrene ikke havde mulighed for at afholde ferie.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at det i henhold til sektoransvarlighedsprincippet, påhviler folkeskolen, at yde støtte til børn i skole og skolefritidsordning.

Ankestyrelsen fandt imidlertid, at forældrene, på baggrund af en konkret vurdering af sønnens lidelse og nødvendigheden af deres tilstedeværelse, eventuelt kunne være berettiget til at få hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 29 i forbindelse med deres lejlighedsvis støttende tilstedeværelse i sønnens skole og skolefritidsordning. Det var herved forudsat, at det var udelukket, at opfylde det konkrete behov ved personalet i skole og skolefritidsordning. Kommunen blev derfor anmodet om at indhente yderligere oplysninger med henblik på en fornyet vurdering og afgørelse.

Ankestyrelsen fandt ikke, at forældrene, på baggrund af de foreliggende oplysninger, var berettiget til at få hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i efterårsferien.

Begrundelsen for afgørelsen om eventuel støtte i skole og skolefritidsordning efter serviceloven var, at folkeskolens forpligtelse til at yde støtte til børn i skole og skolefritidsordning, jf. sektoransvarlighedsprincippet, ikke udelukkede at der, på baggrund af en konkret vurdering af sønnens lidelse og nødvendigheden af forældrenes tilstedeværelse, i særlige tilfælde kunne ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til moderen eller faderen.

Ankestyrelsen havde lagt til grund, at sønnen var diagnosticeret i det autistiske spektrum og derfor omfattet af personkredsen i servicelovens § 29, stk. 1, hvorefter der skal være tale om en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at det, jf. sektoransvarlighedsprincippet, påhviler folkeskolen, at yde støtte til børn i skole og skolefritidsordning, jf. folkeskolelovens § 20.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at det følger af servicelovens § 29, stk. 1, at der kan ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til en moder eller en fader, såfremt det er en nødvendig følge af barnets nedsatte funktionsevne, at barnet passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på, at der, ifølge Ankestyrelsens praksis, i visse situationer kan ydes hjælp til tabt arbejdsfortjeneste i tilfælde hvor der ikke er tale om pasning i selve hjemmet, men hvor det på grund af barnets lidelse er nødvendigt, at forældrene er til stede. Der blev henvist bl.a. til SM O-22-92 om tabt arbejdsfortjeneste til en moder i forbindelse med sønnens indlæggelse på sygehus samt SM O-111-96 om tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med et forældrepars deltagelse i et tegnsprogskursus.

Ankestyrelsen fandt på denne baggrund, at der i særlige tilfælde, hvor det vurderes, at forældrenes tilstedeværelse var nødvendig, kunne ydes hjælp til tabt arbejdsfortjeneste i skole og skolefritidsordning. Det var en forudsætning, at forældrenes tilstedeværelse var nødvendig på grund af sønnens lidelse og at sønnen ikke kunne få den fornødne støtte af skolens lærere og pædagoger. Hjælpen skulle således ikke være nødvendiggjort på grund af manglende ressourcer og/eller personale i skole og skolefritidsordning.

Begrundelsen for afgørelsen om tabt arbejdsfortjeneste i efterårsferien, var, at behovet for tabt arbejdsfortjeneste ikke, på baggrund af de foreliggende oplysninger, var en nødvendig følge af sønnens lidelse -

jf. herunder kompensationsprincippet, hvorefter der alene ydes hjælp til de (mer-)udgifter der følger af handicappet -, men et behov der også opstår for andre forældre.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at det følger af sektoransvarlighedsprincippet, at folkeskolen er forpligtet til at yde den fornødne støtte til de børn, der opholder sig i skolefritidsordningen i ferieperioder og at støtten i skolefritidsordningen, ifølge det oplyste, var af samme omfang i ferieperioder.

Ankestyrelsen fandt ikke, at det beskrevne behov, herunder det forhold, at de fleste forældre alene har 5 ugers ferie årligt, at forældrene ikke havde andre private pasningsmuligheder samt det forhold, at de fleste af sønnens kammerater ikke var til stede i skolefritidsordningen i efterårsferien, hvorfor han blev træt mv., kunne begrunde hjælp efter servicelovens § 29.

Ankestyrelsen tiltrådte således det sociale nævns afgørelse for så vidt angik spørgsmålet om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i skole og skolefritidsordning, men ændrede afgørelsen for så vidt angik spørgsmålet om hjælp til tabt arbejdsfortjeneste i efterårsferien.